

EFTER FESTEN

Efter Festen opdager man sine sande venner; dem, der bliver tilbage og rydder op – dem, der tager ansvar for festlighederne og ikke bare skrider.

Efter Festen er uden bedrevidende arrogante og magtfokuserede ledere, der kun går efter kortsigtede resultater for egen vindings skyld. Den er uden hovmodige kranskekagefigurer med særinteresser og luftige strategier, der ikke kan føres ud i livet, fordi de er baserede på løgne. Efter Festen er uden dem, der i en fossil rus sviner helt vildt og tørrer deres sorte samvittighed af på andre. Efter Festen er for dem, der har livet som drivmiddel. Dem med værdibegreberne i orden. Dem, der tør handle og kan hæve sig over gustne motiver, hævdvundne privilegier og vanetænkning. Efter Festen er for de sjove og ikke for falske tørvetrillere eller nærigrøve, som bilder os ind, at prisen, for at skabe et samfund, der bringer tryghed og trivsel til kommende generationer, er for høj.

Efter Festen fjerner vi resterne af den afbrændte pattegris fra grillen og ved, at svineriet slutter, for vi gider ikke flere sure opstød. Ikke mere spild. Vi gider ikke flere grisefester og afskyr lugten af svitset fedt og den nedbrændte regnskov, vi selv satte ild til for at gøre plads til vores sojafoder. Vi har fået nok af stanken af rådne æg fra den døde havbund, der hver sommer minder os om alt det liv, som landbrugets kvælstofforurening har kvalt. Efter Festen rens vi luften. Jorden bliver ikke længere opslugt og forgiftet af vores industrielle svineri. Efter Festen har landbrugslobbyisterne med deres grønvaskede løgne fået muld under neglene, og de millioner af insekter og fugle, der er forsvundet fra vores agerland*, er vendt tilbage. Vandet er igen dybblåt og fyldt med liv, for mordet på havet omkring Danmark er stoppet, anmeldt og opklaret. Efter Festen er det igen et yndigt land, vi lever i.

Efter Festen indser vi, at mennesket ikke er et egennyttigt, selvcentreret, materialistisk og konfliktfyldt væsen, men at vi af natur er empatiske, tillidsfulde, ansvarsfulde mennesker, der alle er orienterede mod at samarbejde. Efter Festen mærker vi behovet for forandring. Det er så let, for kroppen har fået nok af overforbrug og stopfodring. Efter Festen betaler vi regningen, for vi har ikke brug for at blive rigere. Vi ved, at der findes et andet succeskriterium end grænseløs vækst. En anden målestok for det gode liv. Efter Festen er vi trætte og glade og bagfulde af liv. Klokkeren er lort, og solen er for længst stået op.

BAGGRUND

Blandt Danmarks mange klimaudfordringer har dette Open Call valgt at sætte fokus på landbrugets altødelæggende indvirkning på naturen for at gøre op med en forældet og forløjet selvforståelse.

Danmark er det land i EU, hvor landbruget fylder mest. Selvom det er over 100 år siden, at det danske landbrug lå forrest i Europa, er selvfortællingen stadig, at landet er en stærk og stolt landbrugsnation. Storhedstiden er for længst forbi, og dansk landbrug har indtaget en anden førertrøje.

Dansk landbrug og kødproduktion har en lang liste af rekorder. Mange af dem topper desværre i discipliner inden for negative aftryk på naturen, miljøet og klimaet. Og vi skraber bunden i netop hensynet til naturen, miljøet og klimaet.

FAKTA

LANDBRUGET OG KØDPRODUKTIONEN TAGER PLADS

- Danmark er verdens største producent af kød i verden (per indbygger). Landbruget producerer 32 mio. svin om året, 90 procent eksporterer vi.
- 29.514 pattegrise dør hver dag af kulde, sult eller fordi de bliver mast i den danske svineproduktion. Det er mere end 1.000 pattegrise i timen og svarer til næsten hver fjerde pattegris, der bliver født.
- Danmark består af omkring 60 procent landbrugsareal (fodermarker optager halvdelen af hele danmarkskortet), og det gør os til det mest opdyrkede land i EU. I hele verden er kun Bangladesh mere intensivt dyrket.

NATUR- OG BIODIVERSITETSKRISEN

- Danmark skraber bunden i EU som landet med mindst beskyttet natur. Kun 2,3% af vores landareal er reelt beskyttet. Samtidig har vi den næstdårligste tilstand for naturen i EU.
- Den danske biodiversitet er i fortsat tilbagegang. Det gælder både skov, kyst, overdrev, heder, moser, enge, søer, vandløb, hav, agerland og by. 95 procent af danske naturtyper og 58 procent af vilde arter er i ugunstig tilstand.
- Tæt på tre millioner fugle er forsvundet fra det danske agerland de seneste 40 år.
- Over de seneste 27 år er massen af flyvende insekter faldet med 74 procent. Det vil sige, vi kun har omkring en fjerdedel insekter tilbage i forhold til, hvor mange der var i 1990'erne.

LANDBRUGET OG KLIMAET

- Landbruget står for omkring en tredjedel af Danmarks samlede drivhusgasudledninger
- 90 procent af landbrugets udledninger kommer fra produktion af landbrugsdyr, især køer og svin.
- I 2030 forventes landbruget - med den nuværende kurs - at stå for halvdelen af Danmarks udledninger.

HAVMILJØETS NØDTILSTAND

- Havmiljøet er i nødtilstand. Landbrugets gødning af de store markarealer er ansvarlig for 70 procent af den kvælstofforurening, der skaber kraftige iltsvind, død havbund samt pressede fiskebestande i Danmarks kystvande.
- Kun fem ud af 109 af Danmarks kystvande er i det, man kalder god økologisk tilstand, selvom EU's vandrammedirektiv forpligter alle medlemslande til at opnå god tilstand senest i 2027. Danmark er hermed langt fra målet og på kurs mod lovbrud.

SOJAFODERETS ØDELÆGGENDE AFTRYK

- Sojaproduktionen til foder til svin og køer er en af hovedårsagerne til skovrydning og ødelæggelse af værdifuld natur i Sydamerika. Danmark er det europæiske land, der importerer mest sojafoder per indbygger.
- Landbruget er med sojaimporten til foder ansvarlig for, at der beslaglægges områder på størrelse med Sjælland, Falster og Langeland tilsammen udenfor Danmarks grænser – særligt i Sydamerika.

* Fakta er sammensat af Greenpeace Danmark og baseret på anerkendt faglitteratur, der kan oplyses efter ønske.